

กระบวนการทัศน์นวัตกรรมเกมดิจิทัลคอนเทนท์ กระแสแสวงนธรรมสตรีนิยมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์

Innovative Paradigm of Digital Content Game with Cultural Feminism Wave for Promoting Creative Economy

Penprapa Kueachart
Surasak Jirawatmongkol
Valaya Alongkorn Rajabhat University
Under The Royal Patronage

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเกมดิจิทัลคอนเทนท์ที่กระแสแสวงนธรรมสตรีนิยมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 2) ออกแบบกระบวนการทัศน์เกมต้นแบบดิจิทัลคอนเทนท์ที่กระแสแสวงนธรรมสตรีนิยมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ด้วยการใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบพสานวิธี จากการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตัวแทนหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและการจัดการนโยบายของ การพัฒนาเกมดิจิทัลคอนเทนท์ที่กระแสแสวงนธรรมสตรีนิยม กลุ่มผู้ประกอบการในส่วนของผู้ผลิต ผู้ให้บริการ และผู้จัดจำหน่าย รวมถึงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกนำมากำหนด กรอบคำถามในการสร้างแบบสอบถามแบบประเมินค่าที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป็น ผู้เล่นเกมในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 400 คน ด้วยวิธีสุ่มแบบง่าย โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ทางสถิติด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการทัศน์นวัตกรรมเกมดิจิทัลคอนเทนท์ที่กระแสแสวงนธรรมสตรีนิยมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์เรียกว่า “รูปแบบมาสคารา” ประกอบด้วย M คือ สามารถเคลื่อนที่ง่าย เกี่ยวข้องกับเกมบนมือถือ สมาร์ทโฟนและแท็บเล็ต A คือ เข้าถึงได้ง่าย มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหา กวีการเล่นและกราฟิก รวมถึงการออกแบบ S คือ การกระตุ้นความรู้สึก เกี่ยวข้องกับกราฟิก และการออกแบบและฉากร C คือ เป็นสิ่งที่ง่าย เกี่ยวข้องกับแนวของเกม และกิจกรรมการเล่น A คือ เข้าหาได้ง่าย เกี่ยวข้องกับช่องทางของเกม และเข้าถึงได้ง่าย R คือ น่าทึ่ง เกี่ยวข้องกับลักษณะตัวละครหลักผู้หญิง การแต่งกาย กระตุ้นความรู้สึกและแนวของเกม A คือ ทำให้เพลิดเพลิน เป็นการบูรณาการ MASCARA เพื่อชนิดของเกมสู่การสร้างสรรค์ผู้เล่นเกมแบบภักดี

คำสำคัญ : กระบวนการทัศน์นวัตกรรม เกมดิจิทัลคอนเทนท์ที่กระแสแสวงนธรรมสตรีนิยม เศรษฐกิจสร้างสรรค์

Abstract

The research aims to 1) study digital content game with cultural feminism wave for promoting creative economy 2) design innovative paradigm of digital content game with cultural feminism wave for promoting creative economy. The research conducted by mixed method that combined with qualitative research and quantitative research. Qualitative research using in-depth interview of a total of 17 key informants from 3 groups were representatives consisting of the public sector or relevance organizations content game with cultural feminism wave for promoting creative economy, entrepreneur groups within producer sector, servicers and distributors, including expert groups in relevance field studies. According to in-depth interview results take to determine questionnaire framework items based on rating scales. The sample for collection data drawn through random sampling including 400 gamers from Bangkok Metropolitan areas. Then statistical analysis was employed using percentage, mean, standard deviation.

The main results were found that innovative paradigm of digital content game with cultural feminism wave for promoting creative economy called “MASCARA MODEL” as follows: 1) M is mobile consisted of mobile game, smart phone and tablet. A is approachable revealed that content, rule and graphic including design. S is sensational revealed that graphic and design and scene. C is casual revealed that platform and rule. A is accessible revealed that game channel and approachable. R is remarkable revealed that female main character, costume, sensational and platform. A is amuse consisted of MASCARA integrated for genres to created loyalty target gamers.

Keywords : digital content game, cultural feminism wave, creative economy

บทนำ

ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมในเกมดิจิทัลคอนเทนท์กับเศรษฐกิจสร้างสรรค์เริ่มมีการเป็นที่ยอมรับจากสถาบันการวิจัยฟอร์เรสเทอร์ โดย Mary Modahl ประธานกรรมการที่เริ่มต้นวิจัยมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1989 และเริ่มมาขยายผลแพร่หลายในปี ค.ศ.2000 โดยพบว่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นในรูปแบบธุรกิจบนอินเตอร์เน็ต ซึ่งเข้มโถงกับดิจิทัลคอนเทนท์ จะก่อให้เกิดกระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมจากเพศหญิงที่เข้าเป็นลูกค้าหรือผู้บริโภคที่มีความสำคัญขึ้นอย่างมาก และจนถึงสามารถกำหนดเนื้อหา (Content) ได้อีกด้วย (Modahl, 2000)

ในแนวคิดของ Modahl นั้น Dietz (1998) ได้ขานรับต่อ ซึ่งให้เห็นว่าร้อยละ 30 ของการเป็นลูกค้าหรือผู้บริโภคทางวิดีโอเริ่มมีการขยายตัวขึ้นมีกระแสวัฒนธรรมนิยมของกลุ่มผู้หญิงสร้างกระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมในการเล่นเกม จนถึงกับมีการใส่บุคลิกลักษณะ (Character) เข้าไปในเกมด้วย ซึ่งอ้างอิงได้กับผลวิจัยของ Ramitez et.al. (2002) ที่กล่าวถึงการประสบความสำเร็จที่สอดคล้องกับ Dietz ในเรื่องกระแสวัฒนธรรมนิยมและสร้างรายได้ในเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของตลาดเกมอีกด้วย จากกลุ่มผู้หญิงโดยซึ่งให้เห็นว่ากระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมเริ่มขยายบทบาทจากการเป็นเพียงลูกค้าหรือผู้บริโภค มีความสำคัญมากขึ้นเป็นกระแสวัฒนธรรมนิยมในเกมได้ด้วยการมีการขยายเนื้อหาหรือนำบุคลิกลักษณะของผู้หญิงใส่ลงในเกมถึงร้อยละ 50 เริ่มต้นจากปี ค.ศ.2002 ทั้งที่ก่อนหน้านี้ในปี ค.ศ.2001 มีเพียงร้อยละ 17 เท่านั้น และจนถึงปี ค.ศ.2004 มีถึงร้อยละ 52 เกมที่มีตัวละครหลักเป็นผู้หญิงเริ่มประสบความสำเร็จอย่างมากจน Miller & Summers (2007) และ Downs & Smith (2010) เห็นพ้องต้องกันว่าการเริ่มกระแสสตรีนิยมในเกมนั้นมาจากเกม Lara Croft ที่ถูกนำมาสร้างเป็นภาพนยัตต์และประสบความสำเร็จเช่นเดียวกันกับเกมสร้างกระแสวัฒนธรรมนิยมในบุคลิกลักษณะของตัวละครหลักผู้หญิงคือ Lara Croft ที่แข็งแกร่งในการต่อสู้ผู้ชายรวมสิ่งของโบราณแล้ว ยังแสดงให้เห็นกระแสสตรีนิยมที่ยอมรับบทบาทของเพศหญิง มีความทัดเทียมชายในแนวสตรีนิยมสายวัฒนธรรมและสายเสรีนิยมได้อีกด้วย โดยเฉพาะสตรีนิยมสายหลังสมัยใหม่อย่างเด่นชัด โดยเสนอภาพผู้หญิงเป็นหนึ่งเดียวกับบุตตนธรรมนิยมยุคโลกาภิวัตน์ด้วยเกมที่มีตัวหลักเป็นผู้หญิงในเกมซึ่งเล่นกันทั้งโลกเป็นวัฒนธรรมโลกด้วยกระแสสตรีนิยม ซึ่งแนวคิดนี้มีความสอดคล้องกับ Ivory (2006) ที่เห็นว่าความสำเร็จของเกมที่มีตัวละครหลักผู้หญิงเริ่มขยายตัวเป็นวัฒนธรรมนิยมของกระแสโลกด้วย ไม่ใช่เพียงสตรีนิยมเท่านั้นแต่ยังสร้างบุคลิกลักษณะผู้หญิงทั้งโลกที่เล่นเกมให้เกิดการยอมรับในบุคลิกลักษณะอย่าง Lara Croft และจะมีบุคลิกอื่นตามมาอีก ซึ่งแนวคิดนี้ดังจะเห็นได้จากต่อมาคือมีบุคลิกลักษณะของตัวละครหลักผู้หญิงจากเกมผีชีวะ (Resident Evil) และเกมล่าเกม (The Hunger Game) อย่างเด่นชัด (adapted from Janz & Martis, 2007; Near, 2013)

อย่างไรก็ตามจากที่กล่าวมาทั้งหมด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างเกมดิจิทัลคอนเทนท์กระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมกับการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของตลาดเกมให้เด่นชัดขึ้น ของงานวิจัยของ Ohridska-Olson (2009) และ Ohridska-Olson & Ivanou (2012) มาอธิบายเพิ่มเติมว่าด้วยเหตุผลจากปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกก่อผลกระทบเป็นวงกว้างทำให้ประเทศต่างๆ ต้องปรับตัวเพื่อรองรับสถานการณ์ดังกล่าว ด้วยการเกิดแนวคิดใหม่ที่ยอมรับกันว่าเป็นรูปแบบเศรษฐกิจใหม่ที่สามารถสร้างความมั่นคงและมั่งคั่งอย่างยั่งยืนทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องได้ คือ เศรษฐกิจสร้างสรรค์หรือ “Creative Economy” (Hawkins, 2006) จากความสำเร็จของอังกฤษ ญี่ปุ่น จีน ฝรั่งเศส ฯลฯ ซึ่งอุตสาหกรรมหรือธุรกิจดิจิทัลคอนเทนท์ก็กำลังมีความสำคัญอย่างยิ่ง

ดังจะเห็นจากแนวโน้มการเติบโตของอุตสาหกรรมหรือธุรกิจดิจิทัลคอนเทนท์ โดยเฉพาะเกี่ยวกับเกมชั้งสุดคล่องกับงานวิจัยนี้มาแสดงให้เห็นความเติบโตต่อเนื่องและการคาดการณ์ตลาดเกมทั่วโลกในปี ค.ศ.2019 ไว้ว่าจะมีมูลค่าตลาดเกมทั่วโลกคิดเป็นมูลค่าที่เติบโตอย่างก้าวหน้าถึง 118.5 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ จากเดิมปี ค.ศ.2016 ที่มีเพียง 99.6 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ปี ค.ศ.2018 ที่มีเพียง 112.5 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (Newzoo, 2016, refer to Strategy Marketing Magazine, 2016, p.48)

นอกจากเพื่อให้เกี่ยวเนื่องมากยิ่งขึ้นกับงานวิจัยนี้ คือ เกมดิจิทัลคอนเทนท์กระแสวัฒนธรรมสตรีนิยม จะขอนำเสนอการศึกษาของ Hernandez (2015) ที่ชี้ให้เห็นว่าปัจจุบันผู้หญิงเป็นเพศที่เล่นเกมออนไลน์มากขึ้น และสามารถยึดเป็นอาชีพได้โดยเฉพาะเป็นนักออกแบบเกม (Women Game Programmer) ที่มีมากกว่าร้อยละ 16 และมีแนวโน้มสูงขึ้น ตลอดจนเป็นนักเล่นเกมที่มีรายได้จากการแข่งขัน (Professional Gamer) ดังเช่นในประเทศไทยทั่วโลก จีน และเกาหลีใต้ มีการยอมรับกันมากขึ้น และยังมีแฟนคลับสมมิลันดาราก่อตัว จนมีกว่าร้อยละ 50 เป็นสมมิลันแบรนด์หรือตราสินค้าไปแล้วโดยมี

ดังเห็นได้จากการสำรวจวิจัยบนออนไลน์ของเว็บไซต์ online-station.net พบว่า ผู้เล่นเกมดิจิทัลคอนเทนท์ที่เป็นเพศชาย ทั้งชายแท้และชายเทียม กระตุ้นกลุ่มเพศที่สาม ได้แก่ เกย์คิวิน เลสเบียน ทอม ดี พวกรอเจิต จนถึงไปเช็กชัวล เกย์ และกระเทย เป็นต้น ต่างก็ให้ความสนใจกับการเล่นเกมที่มีตัวละครหลักเป็นผู้หญิง หรือในงานวิจัยนี้เรียกว่า เกมกระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมโดยจะเอาตัวเองเข้าร่วม เป็นส่วนหนึ่งของตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิง ด้วยทำการออกแบบเป็นบุคลิกร่วม (Character Design) หรือเล่นเกมประเภทเกมที่ผู้เล่นต้องสวมบทบาทเป็นตัวละครภายในเกม (MMORPG: Massive Multiplayer Online Role Playing Game) ตลอดจนถึงการเลือกเห็นว่าสามารถซื้ออุปกรณ์ประกอบบุคลิกในการเล่นเกมที่มีราคาถูกด้วย เช่น เสื้อเกราะ เสื้อคลุม หมวก รองเท้า กาบเงา เป็นต้น แสดงให้เห็นอิทธิพล ของกระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมในเกมมากยิ่งขึ้นที่แสดงความเสมอภาคทัดเทียมระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย แม้แต่เพศชายไม่แท้ เพศหญิงไม่แท้เห็นได้ชัด (Jayanth, 2014)

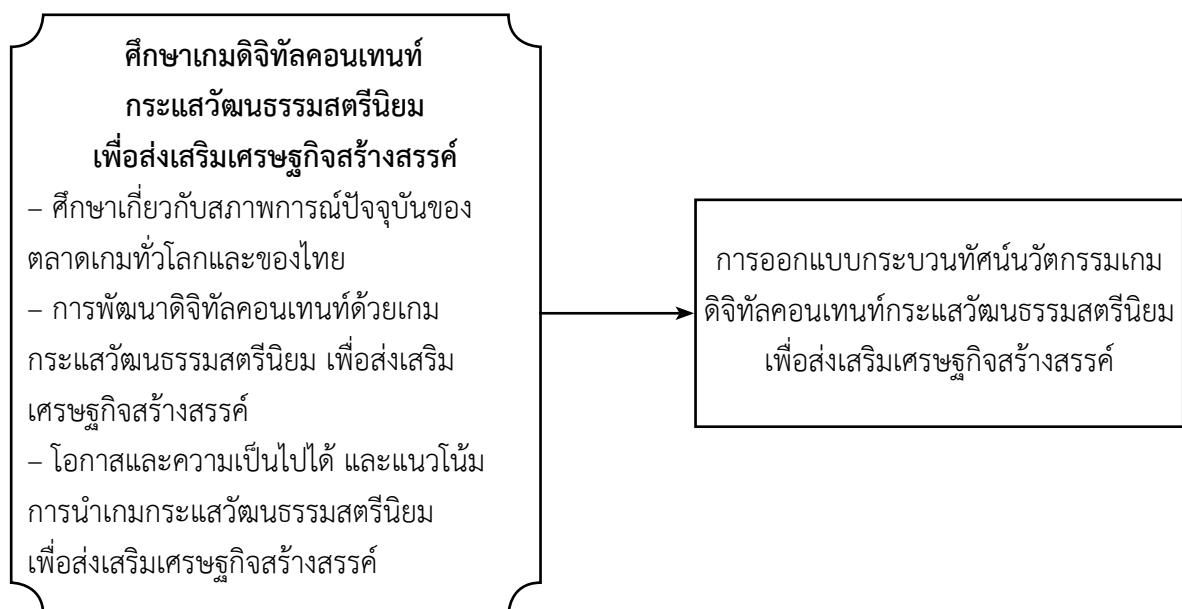
สำหรับในส่วนเกี่ยวข้องกับประเทศไทย จากการศึกษาข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (SIPA) พบว่า การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมดิจิทัลคอนเทนท์ออนไลน์เมื่อปี 2015 ที่สืบเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ.2552–2556 ที่เชื่อมโยงกับการประกาศแผนกรุงศรีดุสิตเศรษฐกิจแห่งชาติ ครั้งที่ 2 ได้อ่อนเมฆายาน ปี พ.ศ.2552 เพื่อกระตุ้นภาคเศรษฐกิจและภาคบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งดิจิทัลคอนเทนท์ ประเภทแอนิเมชั่นและเกม ส่งผลให้อุตสาหกรรมเกมเติบโตตามเช่นกัน อาทิ เกมบนมือถือ เกมออนไลน์ และที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิง ก็คือเกมที่มีตัวละครหลักผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จเชิงเรียกว่า “Game Reference” เจริญรอยตามเกม Lara Craft (Janz, 2007) และต่อมาเกมผีชีวะ (Resident Evil) จนถึงเกมล่าเกม (The Hunger Game) ที่เป็นที่นิยมจนถูกนำไปสร้างภาพยนตร์และประสบความสำเร็จ เช่นเดียวกับเกมอีกเช่นกัน ตลอดจนเกมแฟนตาซีที่เห็นได้ชัดกับความสำเร็จของการมีช่องทางการตลาด และส่งเสริมรายได้ให้กับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของตลาดเกมดิจิทัลคอนเทนท์ด้วย โดยอุตสาหกรรมและธุรกิจเกมของไทย ตลอดจนถึงเกมผู้หญิงที่ถูกได้รับการยอมรับอย่างมาก คือ บริษัทคิรากิมี (Kira Games) และเกมอสูรออนไลน์ และเกม 400 ของบริษัททำเกมที่ได้รับรางวัลผลงานซอฟต์แวร์ดีเด่นแห่งชาติ 2012 (Thailand ICT Awards) ของโครงการประกวดผลงานด้านซอฟต์แวร์แห่งชาติ (TICTA 2010 Awards) (Prasongsom, C., 2015, pp.39–45)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดในส่วนบทนำนี้ จึงมีความเป็นไปได้ในการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยใช้กระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมด้วยตัวละครหลักผู้หญิงในเกมในตลาดเกมดิจิทัลคอนเทนท์ ที่ก่อประโยชน์ สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลกระทบในการประกอบธุรกิจได้ต่อไปด้วย อีกทั้งยังสร้างแนวทางความรู้ใหม่ ทางกระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมด้วยเทคโนโลยีให้เกิดขึ้น โดยขยายความกว้างของมากยิ่งขึ้นให้กับสตรีนิยม สายวัฒนธรรมและสตรีนิยมสายเสรื่นนิยมรวมถึงสตรีนิยมหลังยุคสมัยใหม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อศึกษาเกมดิจิทัลคอนเทนท์กระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- เพื่อออกรูปแบบกระบวนการทัศน์นวัตกรรมดิจิทัลคอนเทนท์กระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์

กรอบแนวคิด



ประโยชน์ที่ได้รับ

- ผลการศึกษาสามารถขยายองค์ความรู้เกมดิจิทัลคอนเทนท์กระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมที่มีผู้หญิงเป็นผู้นำ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้
- ผลการศึกษาสามารถเป็นแนวทางให้กับการสร้างเกมต้นแบบดิจิทัลคอนเทนท์กระแสวัฒนธรรมสตรีนิยม เพื่อพัฒนาการตลาดดิจิทัลคอนเทนท์ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 9 ท่าน ดังนี้

1. กลุ่มตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำงานโดยบายและการดำเนินนโยบาย เพื่อการพัฒนาเกมดิจิทัลคอนเทนท์กระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จำนวน 3 ท่าน คือ สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟท์แวร์แห่งชาติ องค์การมหาชน (SIPA) สำนักศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรมและสมาคมอุตสาหกรรมซอฟท์แวร์เกมไทย

2. กลุ่มผู้ประกอบการในส่วนผู้ผลิต ผู้ให้บริการ และผู้จัดจำหน่าย จำนวน 4 ท่าน คือ ผู้ประกอบการระดับผู้นำทางเกมออนไลน์ที่ผลิตโดยคนไทยและประสบความสำเร็จด้านการตลาด ผู้ผลิตเกมไทยที่ประสบความสำเร็จกับเกม “A.R.E.S. Extinction Agenda” เป็นบริษัทแรกในประเทศไทย และได้รับการยอมรับจากนานาชาติ ตลอดจนส่วนพัฒนาเกมมัลติมีเดีย บริษัททีโอที จำกัด (มหาชน) และผู้ผลิตและให้บริการเกมจากเกมออนไลน์ล่าสุด คือเกมแนว Fantasy MMORPG Cloud Nine (Holic2) ที่ประสบความสำเร็จ

3. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 ท่าน คือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีผลงานการศึกษาธุรกิจและคอมพิวเตอร์กราฟิก ภายใต้โครงการพัฒนาระบบทลอดและเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสร้างสรรค์ทางธุรกิจบริการไทย ได้แก่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารระดับสูงเจ้าของโครงการและการพัฒนาเกมในแบบ Accelerator ที่นำผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ มาพัฒนาเกม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาเกมดิจิทัลคอนเทนท์กระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยตั้งคำถามหลักในการศึกษาเพื่อใช้สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1.1) ส่วนที่ 1 ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการณ์ปัจจุบันของตลาดเกมทั่วโลกและของไทย

1.2) ส่วนที่ 2 การพัฒนาดิจิทัลคอนเทนท์ด้วยเกมกระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์

1.3) ส่วนที่ 3 โอกาสและความเป็นไปได้และแนวโน้มในการนำเกมกระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบคำถามในการสร้างแบบสอบถามโดยการนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผ่านกระบวนการทบทวนวรรณกรรมตลอดจนการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาสังเคราะห์องค์ประกอบต่างๆ เพื่อสร้างข้อคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของกระบวนการทัศน์วัตกรรมเกมดิจิทัลคอนเทนท์กระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยผู้วิจัยนำมาใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริโภคผลผลิตจากอุตสาหกรรมดิจิทัลคอนเทนท์ด้านเกม (End User) และผู้เล่นเกม (Gamer) ในพื้นที่กรุงเทพมหานครจำนวน 400 ตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบง่าย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริโภคผลผลิตจากอุตสาหกรรมดิจิทัลคอนเทนท์ด้านเกม (End User) และผู้เล่นเกม (Gamer) ในเขตกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 การดำเนินการ คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ในการดำเนินการนี้ตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อรวมและวิเคราะห์ความคิดเห็นจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก นำไปใช้กำหนดกรอบคำถามในการสร้างแบบสอบถามในการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณต่อไป

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1) ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ หากแบบสอบถามได้ไม่สมบูรณ์ จะไม่นำวิเคราะห์

2) ข้อมูลจากการแบบสอบถามจะวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์ตามช่วงคะแนนที่ตัดระบบปานกลางออกเพื่อให้เห็นความชัดเจน ตรงประเด็นมากกว่ามีค่าปานกลางที่มีความกำถังกว่า โดยใช้เกณฑ์ของ Taylor-Powell (2009) และ Revilla, Saris & Kroswick (2014) โดยคำนวณจากค่าพิสัยได้ ดังนี้

ค่าคะແນນเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.28 – 4.00 คะแนน หมายถึง มีความสำคัญมากที่สุด

ค่าคะແນນเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.52 – 3.27 คะแนน หมายถึง มีความสำคัญมาก

ค่าคะແນນเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.76 – 2.51 คะแนน หมายถึง มีความสำคัญน้อย

ค่าคะແນນเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 – 1.75 คะแนน หมายถึง มีความสำคัญน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบร่วมกัน ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักตามคำถามหลักใน 3 ส่วน มีดังนี้

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของตลาดเกมทั่วโลกและของประเทศไทย พบร่วมกัน

1.1) ตลาดเกมในตลาดโลกมีแนวโน้มขยายมุ่งค่าการบริโภคสูงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเกมมือถือ (Mobile Game) เติบโตอย่างมากในประเทศไทย ญี่ปุ่น และเกาหลี โดยสำหรับอเมริกายังคงเป็นพื้นที่ที่มีรายได้เกมมือถือเป็นอันดับหนึ่งของโลก นอกจากนี้เกมคอนโซล เกมเว็บ และเกมออนไลน์ ได้รับอิทธิพลจากเครือข่ายอินเตอร์เน็ตมือถือ

1.2) สำหรับตลาดเกมในประเทศไทย พบร่วมกัน เกมมือถือได้รับความนิยมสูงมาก สอดคล้องกับตลาดเกมทั่วโลกทั้งจากผู้ผลิตและผู้เล่นเกม เป็นผลจากปัจจุบันโลกเข้าสู่ยุคที่ทุกคนต้องมีสมาร์ทโฟนติดตัว และการสร้างเกมบนมือถือมีต้นทุนต่ำ โดยส่วนมากเน้นเป็นเกมสบายๆ (Casual) มีจำนวนคนเล่นเยอะ ทำง่าย ขายเร็ว เก็บเงินได้ไว และทำรายได้จากหลายช่องทาง เช่นเป็นเกมเล่นฟรี (Free Games) เพื่อเอาค่าโฆษณา การจ่ายค่าดาวน์โหลด (Pay per Download) และไปขายรายการต่างๆ ในเกมรวมถึงบริษัทค่ายเกมต่างๆ ทันมาให้ความสนใจ สร้างเกมบนมือถือมากขึ้น

2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาดิจิทัลคอนเทนท์ด้วยเกมกระแสแสวงหาความสุขในมุมมองเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พบว่า

2.1) กระแสผู้หญิงที่เป็นผู้เล่นเกมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ตลาดเกมเริ่มให้ความสำคัญกับการทำตลาด กับผู้หญิง และมีแนวโน้มและความเป็นไปได้

2.2) ในการสร้างเกมกระแสแสวงหาความสุขในมุมมองผู้หญิง กำลังอยู่ในขั้นการพัฒนา ที่สามารถส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ โดยนำไปสร้างและผลิตตั้งแต่การออกแบบ การผลิตเกม การเลือก ช่องทางการเชื่อมต่อ หรือพัฒนาเกม การตลาด การจัดจำหน่ายเกม ด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้ คือ

- 1) ชนิดของเกม (Genres)
- 2) แพลตฟอร์ม (Platform)
- 3) เนื้อหาของเกม (Content)
- 4) กฎของการเล่นเกม (Rule)
- 5) ลักษณะตัวละครหลักผู้หญิง (Female Main Character)
- 6) การแต่งกายของตัวละครหลักผู้หญิง (Costume)
- 7) ด้านฉาก (Scene)
- 8) ด้านเพลงประกอบและเสียงประกอบ (Music and Sound Effect)
- และ 9) กราฟิกและการออกแบบ (Graphic and Design)

3. โอกาสและความเป็นไปได้ในการนำเกมที่มีผู้หญิงเป็นผู้นำเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พบว่า

3.1) หลายบริษัทภาพยนตร์และค่ายเกมมีความร่วมมือในการนำเสนอหัวและลักษณะของตัวละคร ที่โดดเด่นของตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิงมาสร้างเป็นเกม ซึ่งสามารถถูกนำไปต่อยอดเป็นสินค้าที่ระลึกและ กลับมาเป็นภาคต่อของภาพยนตร์ ทำนองเดียวกับเกมผีชีวะ (Resident Evil) เกมล่าเกม (Hunger Game) ของต่างประเทศ เป็นต้น กรณีประเทศไทยที่เห็นได้ในปัจจุบัน คือ เกมตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และเกมที่ได้รับการยอมรับอย่างมากคือ เกม 400 ที่เป็นแนวแฟนตาซี เลียนแบบเกม 300 ที่มาจาก ภาพยนตร์เรื่อง 300 เป็นการต่อสู้ของทหารและชาวบ้านอาสาสปาร์ตันจากภาพยนตร์ของจอร์จ มิลเลอร์ ที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก แต่เกม 400 นำเสนอประวัติศาสตร์ยุคกรุงศรีอยุธยาของทหารบ้านอาทิต ทั้งชายและหญิง จำนวน 400 คนต่อสู้เพื่อที่หาดหว้าข้าว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภายใต้การนำของ ขุนรองปลัดชู เศยเป็นภาพยนตร์ ซีรีส์ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส นอกจากนี้ยังมีการสร้าง ตัวละครหลักจากนิทานพื้นบ้าน เช่น ไกรทอง เป็นต้น

3.2) ดังนั้นการทำกระแสแสวงหาความสุขโดยเป็นตัวละครหลักผู้หญิงจึงต้องมีการสอดแทรกอยู่ใน เกมหรือเลียนแบบเกมที่รู้จักและประสบความสำเร็จอยู่แล้ว ให้ผู้เล่นเกมได้มีความรู้สึกเชื่อมโยงหรือเปรียบ เทียบให้เกิดการยอมรับได้ง่าย เพราะมีฐานของผู้เล่นเกมที่ติดในเกมต้นแบบมายาวนานและเป็นจำนวนมาก อยู่แล้ว ทำให้ได้ทั้งลูกค้าเดิมและลูกค้าใหม่ที่จะเข้ามาร่วมเล่นเกมด้วย

3.3) การสร้างกระแสแสวงหาความสุขด้วยตัวละครหลักผู้หญิงจึงต้องให้มีลักษณะโดดเด่น ชัดเจน มีเอกลักษณ์ที่เข้มแข็ง (Outstanding Character) ต้องมีการออกแบบกระบวนการทัศน์ให้มีลักษณะเป็น เชิงรุปแบบกระบวนการทัศน์การพัฒนาที่นำไปใช้ในการสร้างเกมต้นแบบได้ต่อไป

ผลการวิจัยเชิงปริมาณจากการใช้แบบสอบถาม

จากการวิจัยพบว่า ผู้เล่นเกมให้ความสำคัญองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเล่นเกมกระแทกหัวนรรนสตรีนิยมที่มีตัวละครหลักผู้หญิงเรียงลำดับได้ ดังต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหา (Content) ในระดับสูงสุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.5439 และให้ความเห็นว่า ควรเป็นเนื้อหาที่มีเนื้อหาหลักในการเดินเรื่องที่ชัดเจน เข้าใจง่าย

2. ด้านกราฟิกและการออกแบบ (Graphic and Design) ในระดับรองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63460 และให้ความเห็นว่า ควรมีภาพสวยงาม คมชัด เสมือนจริง

3. ด้านกฎการเล่นเกม (Rule) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.9096 และให้ความเห็นว่า ควรเป็นกฎการเล่นที่ง่าย ไม่ซับซ้อน มีระดับความยากเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในแต่ละด้าน

4. ด้านฉาก (Scene) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.90690 และให้ความเห็นว่า ควรเป็นฉากจำลองสมือนจริง แนวแฟนตาซี แนวการ์ตูนและไกด์เดียงกับความเป็นฉากภาพยนตร์

5. ด้านเพลงประกอบและเสียงประกอบ (Music and Sound Effect) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.95570 และให้ความเห็นว่า แนวดนตรีควรสดใส ฟังสบาย คลายเครียด หรือตื่นเต้น เร้าใจ ให้เข้ากับเนื้อหาและแนวของเกมด้วยเป็นสำคัญ

6. ด้านแพลตฟอร์ม (Platform) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.948735 และให้ความเห็นว่า ควรเป็นแพลตฟอร์มที่เล่นง่ายๆ ไม่ซับซ้อน

7. ด้านการแต่งกายของตัวละครหลักผู้หญิง (Costume) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.949859 และให้ความเห็นว่า ควรเป็นการแต่งกายที่เหมาะสมใน การเคลื่อนไหว และให้เข้ากับแนวของเกม พร้อมชวนให้มีการซื้ออุปกรณ์ประกอบการแต่งตัวที่จะใจและราคาไม่แพงนัก ให้จุงใจเล่นเกมอย่างต่อเนื่อง และผู้เล่นเกมมีส่วนร่วมได้

8. ลักษณะของตัวละครหลักผู้หญิง (Female Main Character) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.029672 และให้ความเห็นว่า ควรเป็นตัวละครผู้หญิงที่มีความมั่นใจ สวยงาม เป็นแนวภาพที่ดึงดูดสายตา ให้เข้ากับแนวของเกม หากเป็นแนวการ์ตูนควรนำรัก สดใสรื่น快 แนวแฟนตาซี ควรมีความสามารถ พลังพิเศษเหนือมนุษย์ ตลอดจนเข้ากับชนิดของเกมและแนวเกม

9. ชนิดของเกม (Genres) ถือเป็นองค์ประกอบสุดท้ายที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.882402 และให้ความเห็นว่า ควรเป็นเกมสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีผู้เล่นจำนวนมาก สามารถเล่นได้ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ มีความหลากหลายในการพกพา ราคาไม่แพง และมีการให้ทดลองเล่นฟรีในช่วงแรก อีกทั้งสร้างสังคมออนไลน์ เกิดการแลกเปลี่ยนพูดคุยได้ง่าย มีความเพลิดเพลินตลอดเวลา

อภิปรายผล จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการณ์การตลาดปัจจุบันของเกมดิจิทัลคอนเทนท์กระแสวัฒนธรรมสตรีนิยม เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พบว่า

1.1) ตลาดเกมในตลาดโลกและประเทศไทย เป็นไปดังนี้

1.1.1 ตลาดเกมในตลาดโลกมีแนวโน้มขยายตัว การเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเกม มือถือในประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี แม้กระทั้งสหรัฐอเมริกาที่มีรายได้จากการขายเกมมือถือเป็นอันดับหนึ่ง ของโลก มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hernandez (2015)

1.1.2 สำหรับตลาดในประเทศไทย ตลาดเกมเจริญเติบโตตามตลาดเกมทั่วโลก โดยเฉพาะส่วน ของเกมออนไลน์และเกมมือถือ ซึ่งเป็นผลจากอุตสาหกรรมซอฟท์แวร์เห็นได้ชัดจากความสำเร็จของ บริษัท ทำเกม จำกัด ที่ได้รับรางวัลจากโครงการประกวดผลงานซอฟท์แวร์แห่งชาติ (Thailand ICT Awards: TICTA) ปี พ.ศ.2014 (Prasongsom, C., 2015) อีกทั้งแนวโน้มที่ประเทศไทยสามารถ ยกระดับขึ้นเป็นศูนย์กลางธุรกิจเกมแห่งภูมิภาคอาเซียนในอนาคตด้วย โดยเฉพาะเกมบนมือถือที่สอดคล้อง ตามตลาดโลกเห็นได้จาก Chotkulthanachai, P. & Krisnachinda, N. (2015) ซึ่งเห็นถึงเรื่องนี้ได้จาก นักพัฒนาเกมของไทยได้พากเพียรพยายามสร้างสรรค์ เนื้อหาของเกมที่มีเอกลักษณ์ ติดอันดับโลกแล้วด้วยทีมพัฒนา ที่เป็นคนไทยเพียง 2 คน

1.2) การพัฒนาดิจิทัลคอนเทนท์ด้วยเกมกระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ พบทวิภาคี

1.2.1 กระแสผู้หญิงที่เป็นนักเล่นเกมมีมากขึ้นจนตลาดเกมทั่วโลกต้องมาจับตลาดเกมเพื่อผู้หญิง กันมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน ดังเห็นได้จากการวิจัยของ Jayanth (2014) แสดงให้เห็นว่า ผู้เล่นเกมที่เป็นผู้หญิง มีเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 52 ของอุตสาหกรรมเกมโดยรวม ซึ่งเป็นเรื่องที่อุตสาหกรรมเองก็ยังไม่ทราบ เลย นอกจากนี้ในเนื้อหาของเกมก็ใช้กระแสวัฒนธรรมสตรีนิยมด้วยตัวละครหลักผู้หญิงมากยิ่งขึ้น อีก ซึ่งมีความสอดคล้องกับ Rajkowska (2014) ที่พบร่วมกันว่า การใช้บุคลิกลักษณะของความเป็นหญิงมาสร้าง เป็นตัวละครหลักผู้หญิงให้เห็นความเป็นผู้นำของผู้หญิงทัดเทียมชายในเกมนั้น เป็นแนวโน้มที่สร้าง ความแข็งแกร่งให้กับอุตสาหกรรมเกม โดยเริ่มจากวิดีโอกีฬารูปแบบอื่นๆ และบทบาทผู้หญิงในเกม ก็ยิ่งสำคัญมากขึ้นและส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้วย

1.2.2 สำหรับประเทศไทยได้เจริญเติบโตสอดคล้องกับเกมทั่วโลกจากผลวิจัยที่พบร่วมกันว่า เกมไทย ใช้ตัวละครหลักผู้หญิงกำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาตั้งแต่การออกแบบ การผลิตเกม การเลือกช่องทาง การเชื่อมต่อหรือพัฒนาเกม การตลาด การจัดจำหน่ายเกม มีความสอดคล้องกับรายงานการวิเคราะห์ แนวโน้มของเทคโนโลยีเรื่อง “สถานภาพและแนวโน้มของอุตสาหกรรมเกม” นอกจากนี้ จักนอยบาย ต้องการให้ไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางของการซอฟท์แวร์ (Hub of Software) ในภูมิภาค จึงส่งผลให้ ตลาดเกมของไทยเจริญเติบโตตามอุตสาหกรรมซอฟท์แวร์อีกด้วย (Software Industry Promotion Agency, 2012) และการใช้นโยบายนำการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมและตลาดเกมดิจิทัลนี้ยังมี ความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Smith (2006) และ Jansz and Martis (2007) ด้วย

1.3) โอกาสและความเป็นไปได้ในการนำเกมที่มีตัวละครหลักผู้หญิงเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ที่พบร่วมกัน ต้องนำองค์ประกอบจากผลการวิจัยใน 1.2.2 มาสร้างเป็นเกมคือ 1) ชนิดของเกม 2) แนวของเกม 3) เนื้อหาของเกม 4) กฎของการเล่นเกม 5) ลักษณะตัวละครหลักผู้หญิง 6) การแต่งกาย

ของตัวละครหลักผู้หญิง 7) ด้านจาก 8) เพลงประกอบและเสียงประกอบ 9) กราฟิกและการออกแบบ มีความสอดคล้องงานวิจัยของ Connolly et al. (2012) ที่มีแนวคิดของการนำหมายมิตรเป็นองค์ประกอบในการสร้างเกม อาทิ เนื้อหาของเกม (Game Content) การออกแบบเกม (Game Design) ที่รวมกราฟิกไว้ด้วย หลักการเล่นเกม (Game Discipline) ความเสมือนจริง (Virtual Reality) ซึ่งรวมถึงฉาก (Scene) เอาไว้ด้วย ตลอดจนบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการเล่น (Role-Playing) ซึ่งรวมถึงการสร้างบุคลิกลักษณะของตัวละครหลักเพื่อจูงใจให้กลุ่มเป้าหมายของเกมเข้ามาเล่น การแต่งกายของตัวละครหลักที่หวังผลต่อยอดการซื้ออุปกรณ์ประกอบบุคลิกในการเล่นเกม เช่น เสื้อกระะ เสื้อคลุม หมวก รองเท้า การเงย อาวุธ เช่น ดาบ ปืน เป็นต้น และทักษะความเพลิดเพลิน (Affective Enjoyment Skills) ประยุกต์ได้กับเพลงประกอบและเสียงประกอบ ซึ่งจะสร้างความเร้าใจ ตื่นเต้นและพฤติกรรมอารมณ์อื่นในการเล่น

1.3.1 ผลการวิจัยที่พบว่า หล่ายค่ายเกมร่วมมือกับบริษัทภายนตร์ไปสร้างเป็นเกมโดยนำเสนอหานและลักษณะโดยเด่นของตัวละครหลักหญิงสอดแทรกหรือเลียนแบบที่รู้จักและประสบความสำเร็จอยู่แล้วตลอดจนนวนิทานพื้นบ้าน เช่น ไกรทอง หรือเรื่องจริงอิงประวัติศาสตร์ด้วย ตัวอย่างเช่น เกม 400 จากเรื่องของขุนรองปลัดชู ซึ่งเลียนแบบเกม 300 ที่นำเนื้อหามาจากภายนตร์เรื่อง 300 มีความสอดคล้องงานของ Prasongsom, P. (2015) และ Chotkulthanachai, P. & Krisnachinda, N. (2015)

1.3.2 นอกจากนี้จากการวิจัยที่พบสืบเนื่องจาก 1.3.1 ทำให้สร้างความรู้สึกเชื่อมโยงหรือเปรียบเทียบให้เกิดการยอมรับได้ง่าย เพราะมีฐานของผู้เล่นเกมเดิมที่ติดเกมตั้งแต่แรก อาทิ เกม Lara Croft เกมผีชีวะ (Resident Evil) เกม 300 เกมล่าเกม (The Hunger Game) ฯลฯ ตลอดจนถึงลูกค้าใหม่ที่เข้ามาระเล่นเกม ดังที่ปรากฏผลการวิจัยของ Clapperstone (2012) ที่เห็นว่าลูกค้าดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดจะสร้างชุมชนออนไลน์และสังคมออนไลน์ให้เกิดขึ้น

1.3.3 ผลการวิจัยที่พบว่า การสร้างตัวละครหลักผู้หญิงต้องมีลักษณะโดยเด่น ชัดเจน มีเอกลักษณ์ที่เข้มแข็ง มีความสอดคล้องกับงานศึกษาของ Raikowska (2014) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การใช้เกมดิจิทัลคอนเทนท์ด้วยตัวละครหลักผู้หญิงต้องมีเอกลักษณ์ที่ทำให้ผู้เล่นเกมเกิดการปฏิสัมสารกับผู้เล่นได้ง่ายด้วยการนำตัวละครหลักผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จในเกมที่มาจากการภายนตร์ เช่น Lara Croft ผีชีวะ (Resident Evil) เกมล่าเกม (The Hunger Game) มาสร้างเป็นแนวเกม เช่น Lara Croft และมาสร้างแนวเกมที่เรียกว่า เกมแอ็คชั่นผจญภัย (Action Adventure Game) เป็นเกมที่มีการผสมผสานระหว่างการไขปริศนาและรวบรวมสิ่งของ เกมล่าเกมมาสร้างเกมแอ็คชั่นหลบหลีก (Stealth-Based Game) เป็นเกมแอ็คชั่นไม่เน้นบุกทะลุและจะหลอกล่อหลบหลีกฝ่ายศัตรูเพื่อชนะอุปสรรคทำให้ผู้เล่นเกมต้องใช้ความอดทนสูงและต้องอ่านความเคลื่อนไหวศัตรูให้ออก เป็นต้น จากผลการวิจัยข้างต้นนี้จะนำสู่ผลการวิจัยในการออกแบบกระบวนการทัศน์ให้มีรูปแบบเชิงกระบวนการทัศน์การพัฒนาไปใช้ในการสร้างเกมตั้งแต่แรกที่มีผู้หญิงเป็นผู้นำหรือตัวละครหลักผู้หญิงด้วยเกมของไทยเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ Near (2013) ที่ให้แนวคิดของการใช้การตลาดดิจิทัลคอนเทนท์ด้วยการขายเนื้อหา (Content Marketing) เชื่อมโยงให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการทำธุรกิจของโลกดิจิทัลปัจจุบัน ซึ่งหลักไม่พ้นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กับสื่อสังคม (Social Media) ที่ประยุกต์กับงานวิจัยนี้ คือ เนื้อหาของเกม แนวของเกม กฎการเล่นเกม ความเสมือนจริงที่ปราภภูมิในเกม และชนิดของเกม รวมถึงการสร้างสรรค์ให้เกิดคุณค่าเนื้อหา ซึ่งสามารถประยุกต์ได้กับการใช้ตัวละครหลักผู้หญิงในเกม การแต่งกายของตัวละครหลักของผู้หญิงในเกม เป็นต้น

2. ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 การออกแบบกระบวนการทัศนนวัตกรรมเกมดิจิทัลคอนเทนท์กระแสแพร่หลายเพื่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรมเชิงเกมต้นแบบ (Prototype) ด้วยกระบวนการทัศน์จากผลการวิจัยของการวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกนำมาพิจารณาร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณด้วย นำไปสู่การออกแบบกระบวนการทัศนนวัตกรรมเกมดิจิทัลคอนเทนท์กระแสแพร่หลายเพื่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สอดคล้องตามแนวคิดของ Wake (2016) และ Alexander (1978) นั้น ที่เห็นว่า ต้องออกแบบจากการสร้างเป็นแบบแผนเช่นนวัตกรรมแนวคิดด้วยการใช้ภาษา ซึ่งเมื่อร่วมทุกคำของภาษาที่เป็นองค์ประกอบของกระบวนการทัศน์แล้ว สามารถสร้างรูปธรรมหรือเป็นต้นแบบที่จะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสิ่งประดิษฐ์ (Invention) ได้ต่อไป

จากแนวคิดข้างต้นดังกล่าวสามารถสร้างกระบวนการทัศนนวัตกรรมที่จะนำไปออกแบบแบบเกมดิจิทัล คอนเทนท์กระแสแพร่หลายเพื่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือ ส่งเสริมธุรกิจหรือการตลาดเกมดิจิทัลคอนเทนท์ ตลอดจนธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น ธุรกิจซอฟท์แวร์ ธุรกิจสมาร์ทโฟน เป็นต้น ด้วยกระบวนการทัศน์นวัตกรรม ที่เรียกว่า “MASCARA MODEL” มีองค์ประกอบ ดังนี้

| | | | |
|-----------------|---------------------|------------------|----------------------|
| M = Mobile | สามารถเคลื่อนที่ได้ | A = Approachable | เข้าถึงได้ง่าย |
| S = Sensational | กระตุนความรู้สึก | C = Casual | เป็นสิ่งที่เรียบง่าย |
| A = Accessible | เข้าหาได้ง่าย | R = Remarkable | น่าทึ่ง |
| A = Amuse | ทำให้เพลิดเพลิน | | |

โดย MASCARA Model นี้มีองค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน ส่งผลต่อการเลือกเล่นเกมดิจิทัลคอนเทนท์กระแสแพร่หลายเพื่อเศรษฐกิจ ดังนี้

M – Mobile (สามารถเคลื่อนที่ง่าย) โดยนำติดตัวไปได้ ซึ่งก็คือเกมบนมือถือ สมาร์ทโฟน และแท็บเล็ต สามารถเข้าถึงตัวผู้เล่นได้ง่าย สร้างความดึงดูดใจให้ตัดสินใจเข้าเล่นเกมได้ง่าย

A – Approachable (เข้าถึงได้ง่าย) ก็คือการสร้างเนื้อหา กฎการเล่นเกม กราฟิกและการออกแบบที่เข้ามาหากว่าข้อความ

S – Sensational (กระตุนความรู้สึก) ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับกราฟิกและการออกแบบ ทั้งการใช้สี ตัวอักษร กราฟิก จันทน์ชา (Scene) ที่ต้องจำลองให้ใกล้เคียงจากภายนครและเสริมความเร้าใจด้วย เพลงประกอบและเสียงประกอบ อารที แนวแฟනตาซี แนวแอ็คชัน เป็นต้น

C – Casual (เป็นสิ่งที่เรียบง่าย) ก็คือแนวของเกมที่เล่นง่าย และเล่นจบได้ในเวลาอันสั้น ที่ไม่ต้องใช้หักหักระดับนัก ตลอดจนมีรางวัลเป็นสิ่งล่อใจให้เล่นต่อเนื่อง ซึ่งไม่ยึดติดกฎติกาของเกม

A – Accessible (เข้าหาได้ง่าย) ก็คือช่องทางการเข้าถึงเกม (Channel) ได้ง่ายที่รีข้อจำกัดของพื้นที่และเวลา คือ อินเตอร์เน็ต และเกมบนมือถือ ซึ่งสามารถขยายฐานลูกค้าได้ต่อเนื่องและกว้างขวาง

R – Remarkable (น่าทึ่ง) ด้วยการสร้างตัวละครหลักผู้หญิงชื่อให้ได้เด่นโดดเด่น พร้อมการแสดงกายของตัวละครหลักผู้หญิง ที่แสดงอัตลักษณ์ของแนวเกม โดยในงานวิจัยนี้พบว่า ใช้ความเป็นไทย และเอกลักษณ์วัฒนธรรม ชนบประเพณีจนถึงประวัติศาสตร์ความเป็นไทย เป็นต้น

A – Amuse (ทำให้เพลิดเพลิน) ก็คือชนิดของเกม (Genres) ซึ่งเสมือนส่วนสรุปของทุกองค์ประกอบ ทั้งหมดที่กล่าวมาเพื่อให้เกิดการสนับสนุน เกม สร้างกลุ่มเป้าหมายแบบผู้ภักดี (Loyalty) เพื่อตอบโจทย์ของ

ผู้เล่นเกมในความสนุกเพลิดเพลิน และสร้างสังคมออนไลน์ให้กับผู้เล่น ตลอดจนการจูงใจให้ทดลองเล่นพรีไฟร์ในช่วงแรก

จากที่กล่าวมาข้างต้นของ MASCARA MODEL เพื่อเพิ่มความเข้าใจยิ่งขึ้น จะแสดงให้เห็นด้วยภาพต่อไปนี้

| MASCARA | | |
|-------------------------------------|---|--|
| M – Mobile (สามารถเคลื่อนที่ง่าย) | <ul style="list-style-type: none"> – Smartphone (สมาร์ทโฟน) : เกมนี้มือถือ (Mobile Game) | |
| A – Approachable (เข้าถึงได้ง่าย) | <ul style="list-style-type: none"> – Content Rule : เนื้อหา : กฎการเล่นเกม – Graphic and Design (กราฟิกและการออกแบบ) | |
| S – Sensational (กระตุ้นความรู้สึก) | <ul style="list-style-type: none"> – Graphic and Design (กราฟิกและการออกแบบ) – Scene (ฉาก) – Platform (แพลตฟอร์มเกม) | กระบวนการทัศน์นวัตกรรม เกมดิจิทัลคอนเทนท์กระแส วัฒนธรรมสตรีนิยมเพื่อ ^{ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์} Innovative Paradigm of Game Prototype |
| C – Casual (เป็นสิ่งที่ง่าย) | <ul style="list-style-type: none"> – Platform (แพลตฟอร์ม) | |
| A – Accessible (เข้าหาได้ง่าย) | <ul style="list-style-type: none"> – Approachable (เข้าถึงได้ง่าย) – Channel (ช่องทาง) | |
| R – Remarkable (น่าทึ่ง) | <ul style="list-style-type: none"> – Costume (การแต่งกาย) – Femal Main Character (ลักษณะตัวละครหลักผู้หญิง) | |
| A – Amuse (ทำให้เพลิดเพลิน) | <ul style="list-style-type: none"> – Integrated MASCARA (บูรณาการ MASCARA) – Genre (ชนิดของเกม) | |

ข้อเสนอแนะ

1. ควรพัฒนากระบวนการทัศน์นวัตกรรมเกมดิจิทัลคอนเทนท์กระแสสตรีนิยมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เป็นรูปแบบที่สร้างเป็นเกมต้นแบบใช้ประโยชน์ได้ในเชิงพาณิชย์

2. นำเกมต้นแบบที่พัฒนาจากรูปแบบของกระบวนการทัศน์นวัตกรรมนำมำทำการตลาดด้วยการหาพันธมิตรคู่ค้าจากค่ายเกมหรือค่ายภาพยนตร์ที่มีชื่อเสียงอยู่แล้ว นำไปพัฒนาต่อให้ใช้ประโยชน์ทางธุรกิจ หรือหานักพัฒนาเกมไทย (Developer) นำไปต่อยอดและทดลองนำร่องทางการตลาด

3. ไปนำเสนอต่อกระทรวงดิจิทัลคอนเทนท์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้วางเป็นแนวทางหรือจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อทางานส่งเสริมเกมต้นแบบจากผลวิจัยนี้ เพื่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศไทย

References

- Alexander, C. (1977). **A Pattern Language**. New York, Oxford University Press.
- Chotkulthanachai, Pom. & Krisnachinda, Nunthanat. (2015). Mobile Game: Game is not Game. *Investment Promotion Journal*, 26(2), 33–38.
- Clapperton, G. (2012). **This is Social Commerce: Turning Social Media into Sales**. Fadstow, Cornwall, U.K., John Wiley & Sons Ltd.
- Clarke, T., & Clegg, S. (1998). **Changing Paradigms: The Transformation of Management Knowledge for the 21st Century**. London: Harper Collins Business.
- Connolly, T., Boyle, E., Boyle, J., MacArther, E., & Hainey, T. (2012). A Systematic Literature Review of Empirical Evidence on Computer Games and Serious Games. *Computers & Education*, 59, 661–686.
- Corneliussen, H. G., & Rettberg, J. W. (2008). **Digital Culture, Play, and Identity. A World of Warcraft as Playground for Feminism**, MIT Press.
- Diers, T. L. (1998). An Examination of Violence and Gender Role Portrayals in Video Games: Implications for Gender Socialization and Aggressive Behavior. *Sex Roles*, 38, 425–442.
- Downs, E., & Smith, S. L. (2010). Keeping Abreast of Hypersexuality: A Video Game Character Content Analysis. *Sex Roles*, 62, 11–12, 721–733.
- Hernandez, P. (2013). **They're Attractive, They're Women, and They Play Games Live on the Internet, But They're not “Camwhores”**. Kotaku. Retrieved from <http://kotaku.com/5982137/theyre-attractive-theyre-women-and-they-play-games-live-on-the-internet-but-theyre-not-camwhores>.
- Ivory, J. (2006). Still A Man's Game: Gender Representation in Online Reviews of Video Games. *Mass Communication & Society*, 9(1), 103–118.
- Jansz, J., & Martis, R. G. (2007). The Lara Phenomenon: Powerful Female Characters in Video Games. *Sex Roles*, 56, 141–148.
- Jayanth, M. (2014). **52% of Games are Women—but the Industry doesn't know it**. Retrieved from <https://www.theguardian.com/commentisfree/2014/sep/18/52-percent-people-playing-games-women-industry-doesnt-know>.
- Kanaswat, Yuthasak, (2009). Pioneer of the Top Hit Video Game. *Investment Promotion Journal*, 20(7), 30–37.
- Miller, M. K., & Summers, A. (2007). Gender Differences in Video Game Characters' Roles, Appearances, and Attire as Portrayed in Video Game Magazines. *Sex Roles*, 57(9), 733–742.
- Modahl, M. (2000). **Now or Never: How Companies Must Change Today to Win/the Battle for Internet Consumers**. New York: Harper Collins Publishers, Inc.

- Near, C. E. (2013). Selling Gender: Associations of Box Art Representation of Female Characters with Sale for Teen and Mature Rated Video Games. *Sex Roles*, 68(3–4), 252–269.
- Ohridska-Olson, R., & Ivanov, S. (2012). **Creative Tourism Business Model and its Applications in Bulgaria**. Dobrich, Bulgaria, International University College.
- Prasomsong, Chawkaew. (2015). Monmonsonpha: Thai Heart on Online Game. *Investment Promotion Journal*, 26(2), 43–47.
- Rajkowska, P. E. (2014). **Roles of Female Video Game Characters and their Impact on Gender Representation**. Master Thesis in Media and Communication Studies. Uppsala University.
- Revilla, M. A., Saris, W. E., & Krosnick, J. A. (2014). Choosing the Number of Categories in Agree–Disagree Scales. *Sociological Methods & Research*, 43(1), 73–97.
- Saris, W. E., Revilla, M. A., Krosnick, J. A. & Shaeffer, E. M. (2010). Comparing Questions with Agree/Disagree Options to Questions with Item-Specific Options. *Survey Research Method*, 4(1), 61–79.
- SM Strategy. (2016). Cover Story: Forecast of Global Game Marketing in the Year of 2016–2019. *SM Magazine*, 15(171), 48.
- Smith, S. L. (2006). Perps, Pimps and Provocative Clothing: Examining Negative Content Patterns in Video Games, In Vorderer, P. and Bryant, J. (eds). **Playing Video Games—Motives, Responses, and Consequence** (pp.57–75). Manwah, N. J., Erlbaum Associate.
- Software Industry Promotion Agency. (2012). **Status and Trend of Game Industry**. Analysis Report for the Technology Trend. Bangkok: National Electronics and Computer Technology Center.
- Stewart, J. et al. (2013). **The Potential of Digital Games for Empowerment and Social Inclusion of Groups at Risk of Social and Economic Exclusion Evidence and Opportunity for Policy**. Seville (Spain): Luxemburg Publications Office of the European Union.
- Wake, W. K. (2016). **Design Paradigms: A Sourcebook for Creative Visualization**. John Wiley & Sons, Inc.